

E K S A M E N

Emnekode: JU-907

Emnenavn: Arbeids- og avtalerett

Dato: 6. mai 2015

Varighet: 4 timer

Antall sider inkl. forside: 4

- Tillatte hjelpemidler:
- Inntil to utgaver/eksemplarer av Norges lover (utgitt av det Juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo) samt ukommenterte særtrykk av lover og forskrifter, herunder utskrift fra Lovdata.
  - Rettskrivingsordliste: nynorsk eller bokmål (ikke synonymordbok).

Merknader: Alle fire spørsmål skal besvares.

Peder Ås er ansatt i Foto AS. Foto AS er et selskap som tar portrett- og gruppebilder for ulike kundegrupper. Viktige kundegrupper er barnehager, skoler og ulike foreninger. Avtalen om oppdrag inngås med kundene og de tilbyr foreldre og andre å kjøpe bildene. Foto AS hadde hatt lite oppdrag de to siste år. Ledelsen i Foto AS tilbød derfor de ansatte sluttpakker dersom de aksepterte å slutte frivillig.

Peder er en meget flink fotograf med store ambisjoner. Han vurderte å takke ja til sluttpakken. En bestemmelse i sluttpakken lød som følger:

«Etter ansettelsesforholdets opphør er den ansatte forpliktet til, i en periode på ett år, å avstå fra å inngå eller medvirke til at avtale inngås med Foto AS sine kunder på oppsigelses- eller avskjedstidspunktet.»

Peder aktet å starte sin egen virksomhet og dette punktet var følgelig problematisk. Han opptok forhandlinger med sikte på å få fjernet dette fra avtalen. Marte Kirkerud, som er daglig leder i Foto AS, fastholdt vilkåret og sa at det var helt sentralt for Foto AS å holde på kundene. Hun sa at det var helt uaktuelt å fjerne vilkåret, særlig når det gjaldt Peder. Hun bemerket at Peder hadde vært lenge i bransjen og at han hadde et betydelig nettverk. Endelig fremholdt hun at advokaten, som hadde utarbeidet vilkårene, hadde frarådet på det sterkeste å frafalle dette vilkåret da dette ville føre til en for stor ubalanse i avtaleforholdet.

Den 03.03.2015 aksepterte Peder sluttpakken og sluttet i Foto AS. Han etablerte selskapet Flash AS som hadde samme formål som Foto AS. Han henvendte seg til en rekke skoler og tilbød sine tjenester til en pris som han visste var lavere enn det Foto AS opererte med.

Da Marte Kirkerud fikk høre at Flash AS hadde gjort henvendelse til Lillevik barneskole, tok hun straks kontakt med Peder. Hun viste til at Foto AS hadde hatt Lillevik barneskole som kunde i skoleåret 2012/2013 og hevdet at Peder opptrådte i strid med bestemmelsen i sluttpakken. Peder bestred dette og hevdet at avtalen var slik å forstå at han måtte avstå fra å kapre kunder som var aktive kunder på det tidspunkt han avsluttet arbeidsforholdet og undertegnet på sluttpakken. Peder viste til at Foto AS ikke hadde noe oppdrag for Lillevik barneskole i skoleåret 2014/2015.

Spørsmål 1

Har Peder Ås opptrådt i strid med vilkåret i sluttpakken?

Foto AS og Flash AS innledet forhandlinger med tanke på å finne en løsning begge parter kunne leve med.

Marte ringte Peder og sa at hun hadde gitt Ole Vold fullmakt til å håndtere denne saken på vegne av Foto AS. Ole Vold er ansatt som kontorsjef i Foto AS.

I samtale mellom Ole og Peder ble det brakt på det rene at Peder hadde kontaktet ti skoler som Foto AS tidligere hadde hatt som kunder. Ole ble overrasket over at det ikke gjaldt flere og han fremsatte forslag om at de kunne avslutte saken dersom Peder avsto fra å kontakte flere av Foto AS sine tidligere kunder. Han opplyste at Marte hadde vært opptatt av økonomisk kompensasjon, men at han så det som rimelig at de avsto fra dette ettersom det ikke dreide seg om mer enn ti henvendelser til tidligere kunder. Han erkjente også at det kunne være forbundet med risiko å gå til sak. Peder reiste seg og sa at det ikke var noe dumt forslag og at det alltid viser seg å være fornuftig å snakke sammen. Peder fikk en telefon som var viktig. Han tok Ole i hånden og forlot møtet.

Da Marte fikk rede på Oles forslag til løsning ble hun rasende. Hun hevdet at det ikke var inngått noen rettslig bindende avtale i tråd med Oles forslag til forlik. Hun hevdet at Peder ikke hadde akseptert forslaget i møtet med Ole.

Spørsmål 2

Er det inngått rettslig bindende forliksavtale mellom Foto AS og Flash AS?

Del 2:

For ni måneder siden ble Lars Holm oppsagt fra sin stilling som snekker i bedriften Sørlandssnekka AS. Bedriften hadde ti ansatte. Årsaken til oppsigelsen var nedbemanning som følge av svikt i ordretilgangen. Lars var den eneste som ble oppsagt den gangen, fordi han var den som var sist ansatt. Lars hadde arbeidet tre år i bedriften da oppsigelsen skjedde. Det var ingen av Lars sine tidligere kolleger som savnet ham etter at oppsigelsen var et faktum. Lars var nemlig en skikkelig kranglefant, som hadde en provoserende oppførsel både overfor bedriftens ledelse og sine kolleger. Den tiden Lars hadde vært ansatt, hadde han rett og slett medvirket til å skape et dårlig arbeidsmiljø. Når sant skal sies var alle i bedriften glade for at Lars ble oppsagt, og arbeidsmiljøet hadde bedret seg etter at Lars sluttet.

Etter hvert ble ordretilgangen til bedriften bedre, og styret besluttet å utlyse ny stilling som snekker. Det meldte seg fire søkere som alle hadde fagbrev, 5-10 års erfaring. Alle kunne legge frem gode referanser. Bedriften ønsket å ansette Ole Vold i stillingen. Da Lars ble kjent med at bedriften skulle ansette ny snekker, krevde han å tre inn i stillingen. Bedriften nektet

for at Lars hadde rett til dette fordi han manglet nødvendige personlige egenskaper for å kunne fylle stillingen.

Spørsmål 1

Har Lars fortrinnsrett til stillingen i Sørlandssnekka AS?

Forutsett at Ole ble ansatt i stillingen. I den arbeidsavtalen som bedriften la frem for Ole, ble det inntatt blant annet følgende bestemmelser:

- Arbeidstaker forplikter seg til å arbeide overtid innenfor arbeidsmiljølovens bestemmelser når arbeidsgiver krever det.
- Arbeidstaker forplikter seg til å ta hovedferien i løpet av mai måned de to første ansettelsesår.
- Arbeidstaker forplikter seg til ikke å melde seg inn i fagforening.
- Dersom arbeidstaker i forbindelse med arbeidsforholdet forårsaker skade som påfører arbeidsgiver økonomisk tap, skal arbeidsgiver ha rett til å dekke dette tapet ved trekk i arbeidstakers lønn.

Spørsmål 2

Er bestemmelsene i arbeidsavtalen lovlige?